

id: SI_004

model: deepseek/deepseek-chat-v3

seeds:

04_risiko: usikkerhet

03_relasjon: makt

05_handling: vent

01_perspektiv: juridisk

02_tidhorisont: historisk

Instans SI_004

Seeds: juridisk | historisk | makt | usikkerhet | vent

Du står ved et kritisk skille: fortsette i den historiske tradisjonen hvor byggherren holder makten, eller erkjenne usikkerheten og ta et skritt mot en mer balansert fordeling av risiko og ansvar.

Den **juridiske** dimensjonen er påtagelig: NS 8407 totalentreprise gir byggherren kontroll, men skaper også en kultur hvor entreprenøren blir straffet for avvik. Dette fører til endringsmeldinger og advokatdiskusjoner, som er kostbare både økonomisk og i tillit.

Fra et **historisk** perspektiv har byggherren alltid vært «kunden» — den som bestemmer. Men denne maktdynamikken fører til at entreprenørene blir forsiktige og unngår å flagge problemer tidlig, av frykt for rettslige konsekvenser.

Usikkerhet er en konstant i byggeprosjekter, men hvordan den håndteres, varierer. I dag ligger den ofte på entreprenøren, selv om mange av usikkerhetsmomentene stammer fra byggherrens side, feks uklare krav eller endringer underveis.

Vent-momentet er avgjørende. Du kan fortsette som før og håpe på forbedring, eller du kan ta initiativ til å endre dynamikken.

Konkrete neste steg:

1. **Kartlegg risikoallokering** i kontraktene. Hvorfor går de samme entreprenørene glipp av risikoen i noen prosjekter og ikke i andre?
2. **Gjennomfør en pilot** med en samspillmodell hvor risiko og ansvar deles mer balansert.
3. **Implementer KI-analysen**, men fokuser ikke bare på mønstrene — bruk dem som grunnlag for en strukturert endring av hvordan prosjektet defineres og styres.

Det er tid til å våge å endre maktdynamikken.